

PORTEKİZ CUMHURİYETİ BÜLTENİ

TEMMUZ 2024

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Portekiz Cumhuriyeti
Yönetim Şekli	Cumhuriyet; Parlamenter Demokrasi
Nüfus	10 milyon
Dil	Portekizce
Din	Katolik
Yüzölçümü	91 951 km ²
Başkent	Lizbon
Devlet Başkanı	Marcelo Rebelo de Sousa
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

Avrupa Birliği (European Union - EU), Ekonomik ve Parasal Birlik (Economic and Monetary Union - EMU), Avrupa Konseyi (Council of Europe), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (Organisation for Economic Co-operation and Development - OECD), Uluslararası Para Fonu (International Monetary Fund - IMF), Dünya Ticaret Örgütü (World Trade Center - WTO), Birleşmiş Milletler (United Nations - UN), Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD), Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası (European Bank for Reconstruction and Development - EBRD), Afrika Kalkınma Bankası (African Development Bank - AfDB), Asya Kalkınma Bankası (Asian Development Bank - AsDB), Amerika Ülkeleri Kalkınma Bankası (Inter-American Development Bank - IADB veya IDB), Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (North Atlantic Treaty Organization – NATO)

Coğrafi Konum

Portekiz, ya da resmî adıyla Portekiz Cumhuriyeti (Portekizce: República Portuguesa) Avrupa'nın güneybatısında İber Yarımadası üzerinde yer alan, Avrupa Kıtası'nın en batıdaki ülkesidir. Portekiz kuzeyden ve doğudan İspanya, güneyden ve batıdan da Atlas Okyanusu ile çevrilidir. Atlas Okyanusu'nun kuzey yarımküredeki bölümünde bulunan Azorlar ve Madeira takımadaları özerk yönetimleriyle birlikte Portekiz'in bir parçasıdır.

Portekiz'in anakarada bulunan toprakları, en büyük nehri olan Tejo Nehri ile ikiye bölünür. Kuzey kısmı içeride düzlükler barındıran ve dört yerde kesintiye uğrayarak tarıma elverişli alanlar yaratan dağlık bir bölgedir. Tejo Nehri ile Algarve arasındaki güney kısmı genelde serin ve yağmurlu bir iklime sahip kuzeyden daha ılık ve kuru bir iklime sahip ovalardan oluşur. Alentejo'dan dağlarla ayrılan Algarve bölgesi ise Fas ve Güney İspanya'ya benzer bir Akdeniz iklimine sahiptir.

Portekiz, Akdeniz iklimine sahiptir. Avrupa'nın en sıcak ülkelerinden biri olan Portekiz'in anakaradaki topraklarında yıllık ortalama sıcaklık kuzeyde 15 °C ve güneyde 18 °C'dir. Madeira ve Azor Adaları sıcaklık aralığı daha dardır. Bahar ve yaz mevsimlerinde güneşli, sonbahar ve kış mevsimlerinde yağmurlu ve rüzgârlıdır.

Siyasi ve İdari Yapı

Portekiz, parlamenter demokrasi ile yönetilmektedir. Dört ana yönetim bileşeni; Cumhurbaşkanı, Parlamento, Hükümet (Başbakan başkanlığında) ve mahkemelerdir. Anayasaya göre yasama, yürütme ve yargı dalları arasında güçler ayrılığı ilkesi vardır.

Cumhurbaşkanı beş yıllık bir süre için seçilir ve icra yetkisi olmayan bir denetim rolü üstlenmektedir. Meclis dört yıllık dönem için seçilmiş olan 230 milletvekilinden oluşmaktadır.

Ulusal ve bölgesel hükümetler (Azorlar ve Madeira özerk bölgeler) ve Portekiz parlamentosu iki siyasi parti hakimiyeti altındadır. Söz konusu partiler, Sosyalist Parti ve Sosyal Demokrat Parti'dir. Azınlık partileri Unitarian Demokratik Koalisyonu (Portekiz Komünist Partisi ve Çevreci Parti "Yeşiller"), Bloco de Esquerda (Sol Blok) ve CDS-PP (Popüler Parti) de parlamento ve yerel yönetimlerde temsil edilmektedir.

Portekiz, 308 belediye (Portekizce: tekil/çoğul: concelho / concelhos) ve 4000'den fazla bucak adı verilen (Portekizce: çoğul/tekil: freguesia / freguesias) idari bir yapıya sahiptir. Belediyeler idari açıdan altbölge ve bölgelere bağlanır. 1976 yılından beri en üst idari yapı "Anakara Portekizi" ile Azorlar ve Madeira özerk bölgeleridir. Anakara Portekizi'ndeki belediyeler 18 bölge altında toplanmıştır. Söz konusu bölgeler şunlardır: Aveiro, Beja, Braga, Bragança, Castelo Branco, Coimbra, Evora, Faro, Guarda, Leiria, Lizbon, Portalegre, Porto, Santarém, Setúbal, Viana do Castelo, Vila Real ve Viseu (Her bölgenin başkenti aynı ismi taşımaktadır). Adalarda bölgesel hükümetler mevcuttur.

Avrupa Birliği'nin istatistikler için Bölge Birimleri sistemi de kullanılmaktadır. Bu sisteme göre Portekiz, 7 bölge (Azorlar özerk bölgesi, Alentejo bölgesi, Algarve bölgesi, Orta bölge, Lizbon bölgesi, Madeira özerk bölgesi ve Kuzey bölge) ve bu bölgelere ait 30 alt bölgeye bölünmüştür.

Nüfus ve İstihdam

Portekiz'in toplam nüfusu 10,3 milyondur. Kıyı şeridinde özellikle Lizbon ve Porto'da nüfus yoğunluğu fazladır.

Portekiz’de işsizlik oranı ekonomik krizin hissedilmeye başlandığı 2008 yılından bu yana hızla yükselmektedir. Gerek ülkenin iç dinamikleri gerek Euro bölgesindeki olumsuz gelişmeler işsizlik oranının yükselmesine sebep olmaktadır.

Ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2024 yılında %6 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 40. sırayı alacağı tahmin edilmektedir. İş aramayanlar ve eksik istihdamı (kapasitesinin altında çalışanlar) ekleyince ülkedeki işsiz nüfusu 1 milyonun üzerindedir. İşsizlerin %53,7’sini 25-44 yaş grubu ve %53’ünü 1 yıldan fazla süredir iş arayanların oluşturmaktadır.

Doğal Kaynaklar

Madenler açısından zengin bir ülke olan Portekiz’de bakır, tungsten, demir ve kalay rezervleri bulunmaktadır. Ülke aynı zamanda dünyadaki en büyük doğal taş üreticilerinden biridir. Doğal taş sektöründeki en önemli ürün mermer olup, Portekiz dünyanın en büyük mermer ihracatçılarından biridir. Ülkede uranyum rezervleri de bulunmaktadır.

Portekiz’in koruma alanları; bir milli park (Parque Nacional), 12 doğal park (Parque Natural), 9 doğal rezerv (Reserva Natural), 5 doğal anıt (Monumento Natural) ve 7 korumalı alandan (Paisagem Protegida) oluşmaktadır. İklim ve coğrafi çeşitlilik ülke florasını şekillendirmektedir.

Ormanlar, özellikle ekonomik nedenlerden dolayı çam ağacı (özellikle Pinus pinaster ve Pinus pinea türleri), kestane ağacı (Castanea sativa), mantar meşesi (Quercus suber), pırnal (Quercus ilex), Portekiz meşesi (Quercus faginea) ve okaliptüs (Eucalyptus Globulus) çok yaygındır.

Ülke petrol, doğal gaz ve kömür kaynakları bakımından büyük oranda dışa bağımlıdır. Ancak son yıllarda yenilenebilir enerjiden elektrik üretimi konusunda gelişme göstermiştir. Ülke konumu gereği rüzgâr ve güneş enerjisi gibi alternatif enerji kaynakları üzerine yatırım yapmaktadır. Ülkede üretilen elektriğin %63’ü yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilmektedir. Portekiz rüzgar enerjisi sektörü son on beş yılda oldukça büyümüştür. Ülkede tüketilen elektriğin %24’ü rüzgar enerjisinden elde edilmektedir ki bu oran dünyadaki en yüksek oranlardan biridir.

Ülkenin, 6 024 MW hidro (5 360 MW büyük barajlarda), 5 033 MW rüzgar, 566 MW biokütle, 474 MW PV ve 29 MWE jeotermal enerji kapasitesi mevcuttur. Elektrik ihtiyacının %95’i yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilmektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	255,4	287,42	298,95	309,72	321,83	334,09	346,81	359,66
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	6,8	2,3	1,7	2,1	2	1,9	1,9	1,9
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-\$)	24 799	27 880	28 969	29 983	31 235	32 506	33 830	35 153
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	8,1	5,3	2,2	2	2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-1,1	1,4	1,6	1,5	1,5	1,2	1	0,8
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	6,1	6,6	6,5	6,3	6,3	6,2	6,2	6,2
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	112,4	99	94,7	90,8	87	83,5	80,1	76,9

Kaynak: IMF

*: Tahmin

Portekiz 1986 yılında Avrupa Topluluğu'na katılmasıyla giderek artan bir şekilde hizmet sektörü odaklı hale gelmiştir. Hizmet sektörüne yoğunlaşmanın dışında, modernizasyon sürecine giren üretimde kayda değer değişiklikler yaşanmıştır. Geleneksel üretim sektörleri büyük oranda yerini daha fazla teknoloji içeren ve ülke ekonomisinin büyümesine katkıda bulunan oto ana ve yan sanayi, elektronik, enerji, ilaç ve yeni teknoloji gibi yeni sektörlerle bırakmıştır.

Portekiz'in coğrafik konumu da hizmet sektörünün büyümesine katkıda bulunmaktadır. Ilıman Akdeniz iklimi ve geniş sahilleri turizm sektörünün gelişmesini sağlamaktadır.

Portekiz gelişmiş, yüksek gelirli bir ülkedir, ancak AB'de kişi başına en düşük gelirden birine sahiptir. 2014'ten bu yana büyüme oranı, GSYİH'nın %16,5'ini oluşturan turizmin genişlemesinden kaynaklanan ihracatın desteğiyle Euro Bölgesi ortalamasının üzerinde olmuştur.

Ülke ekonomisi bir dizi makroekonomik dengesizliklerin düzeltilmesi ve birçok alanda yapısal değişikliği içeren önlemlerin uygulanmasıyla önemli gelişme sağlamıştır. Portekiz Merkez Bankası'na göre, ekonomide küresel hedeflere ulaşılmıştır. Aynı zamanda devam eden bütçe konsolidasyonu, kaynakların ticari sektörlere transferi gibi birçok unsur sürdürülebilir büyümeye katkı sağlamaktadır.

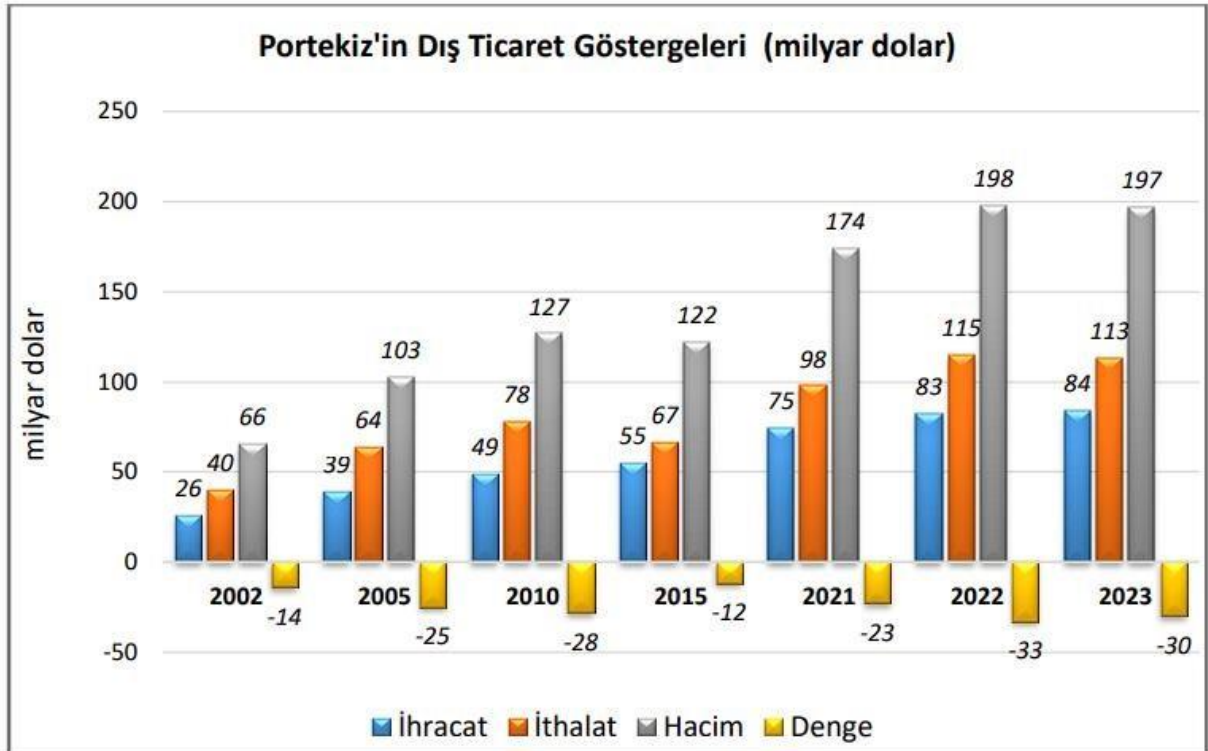
Ülkenin GSYİH, güçlü yatırım ve ihracat büyümesi sayesinde 2021'de %5,5 büyümüştür. Portekiz'in toparlanması Euro Bölgesi ortalamasından daha güçlü olmuştur. Ancak bu kısmen, salgının patlak vermesini takiben 2020'deki daha keskin daralmayı da yansıtmaktadır.

2022'de Portekiz ekonomisi %6,8 oranında, AB'deki en güçlü büyüme oranlarından birini kaydetmiştir. Ancak yüksek faiz oranları, zayıf dış ortam, tedarik zinciri darboğazları, özel tüketim, yatırımları düşüreceğinden, 2023-2029 yılları arasında büyüme hızının yavaşlaması beklenmekte ve yıllık ortalama %2 civarında olması öngörülmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Portekiz, 2023 yılında 84 milyar dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler; İspanya, Fransa, Almanya, ABD ve İngiltere'dir. Ülkenin ihracatında Türkiye %1,2 pay ile 14. sıradadır.

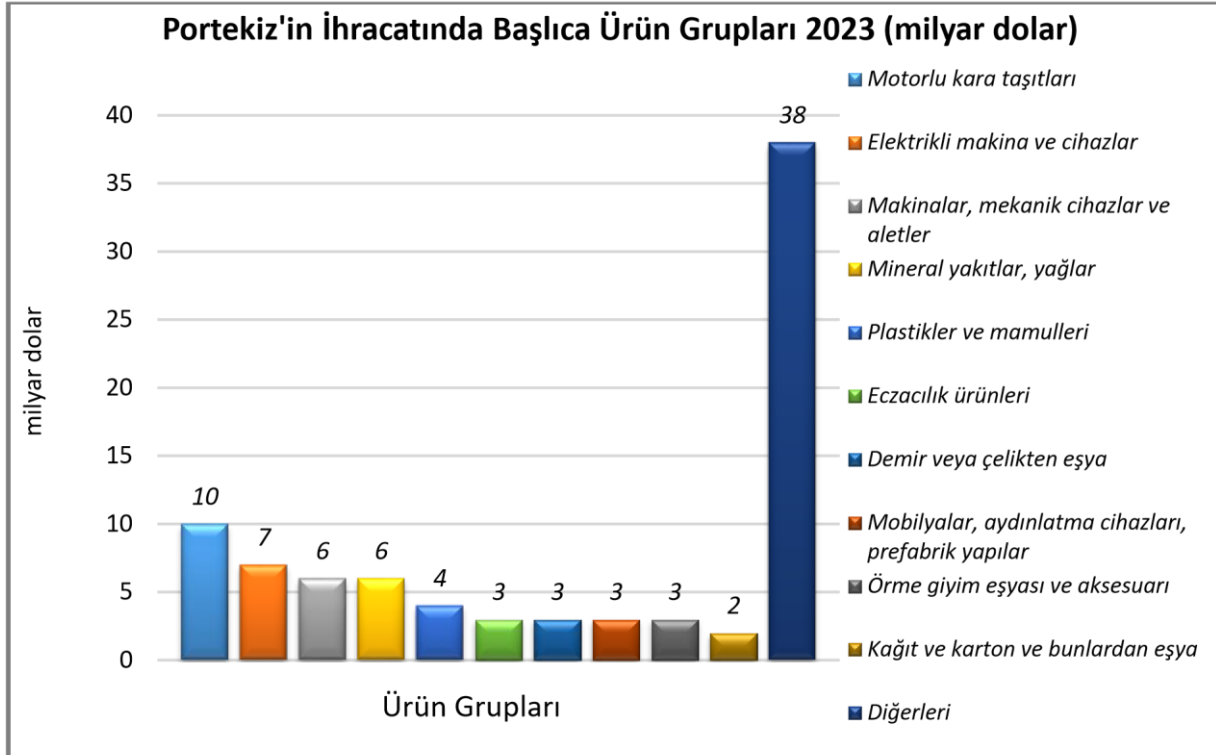
Ülkenin ihraç ettiği başlıca ürünler; petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar; otomobiller; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar ve kauçuktan yeni dış lastiklerdir.

2023 yılında ülkenin ithalatı 113 milyar dolar olmuştur. İthalat yaptığı başlıca ülkeler ise İspanya, Almanya, Fransa, Hollanda ve Çin'dir. Ülkenin ithalatında Türkiye %1,3 pay ile 12. sıradadır.

İthal ettiği başlıca ürünler; otomobiller; ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar); karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar ve tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan dozlandırılmış ilaçlardır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

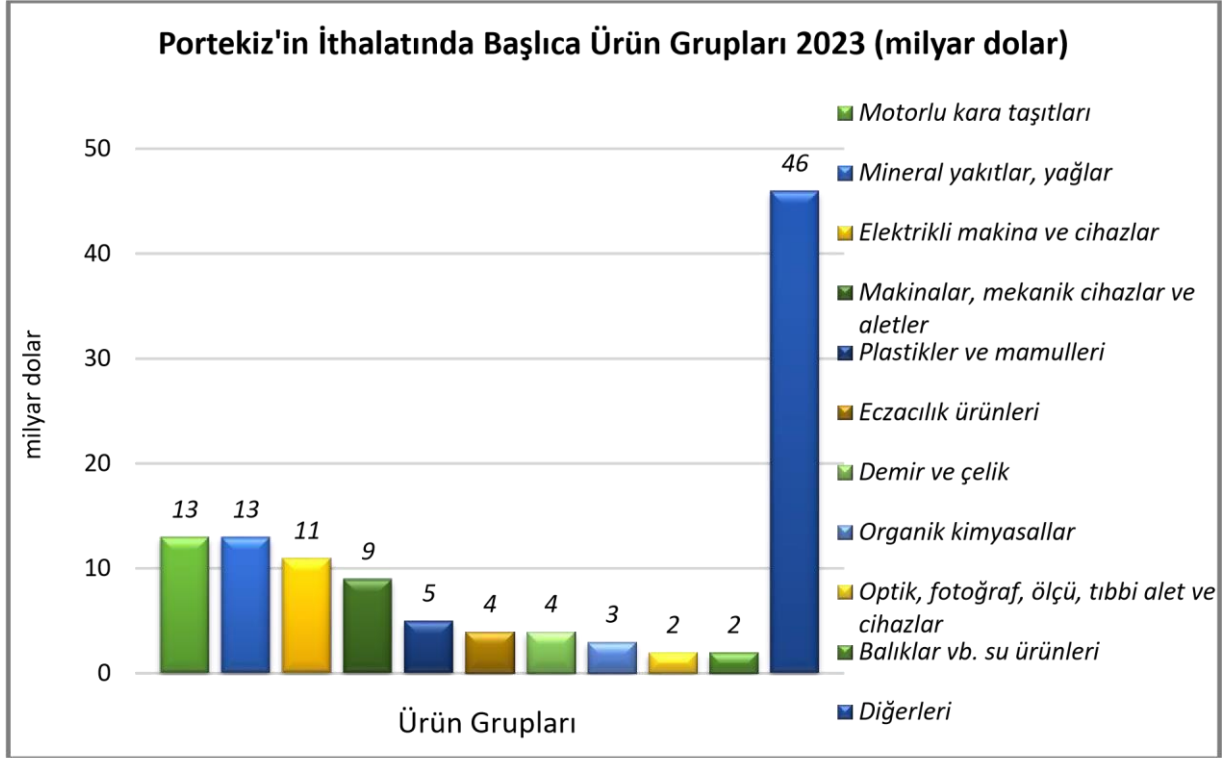
İhracat

Kaynak: Trademap, Portekiz Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

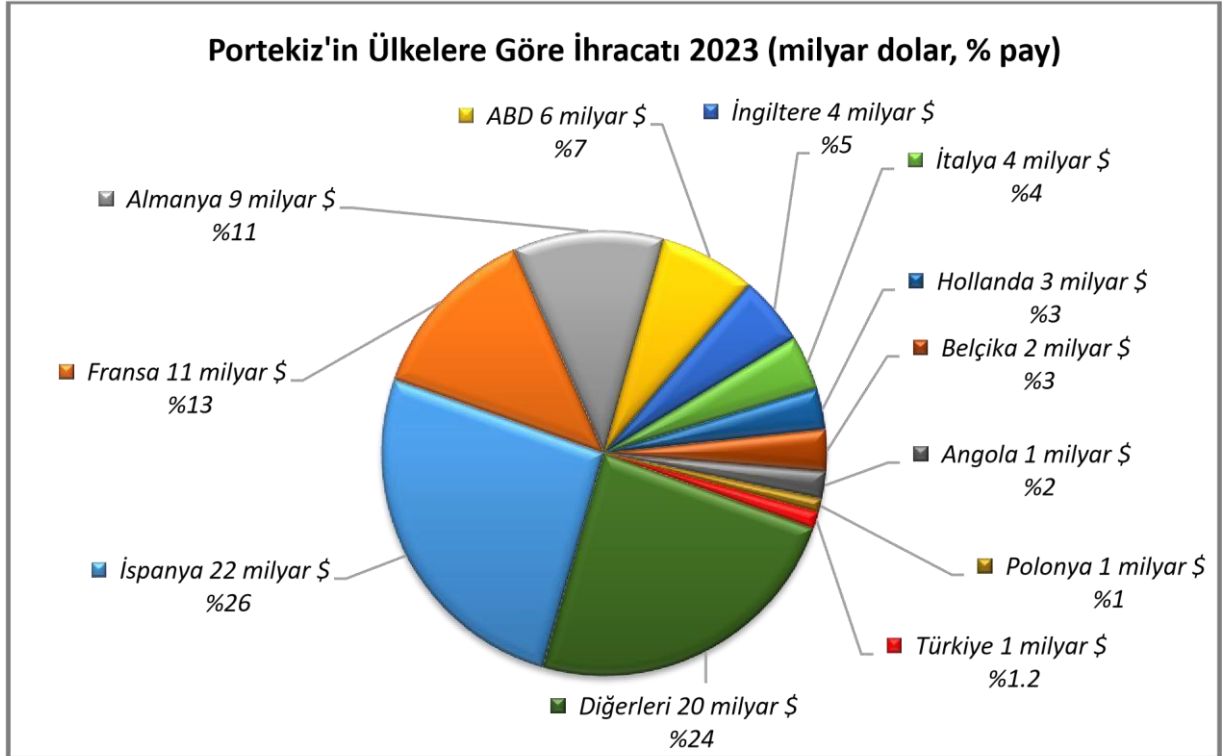

Kaynak: Trademap, Portekiz Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

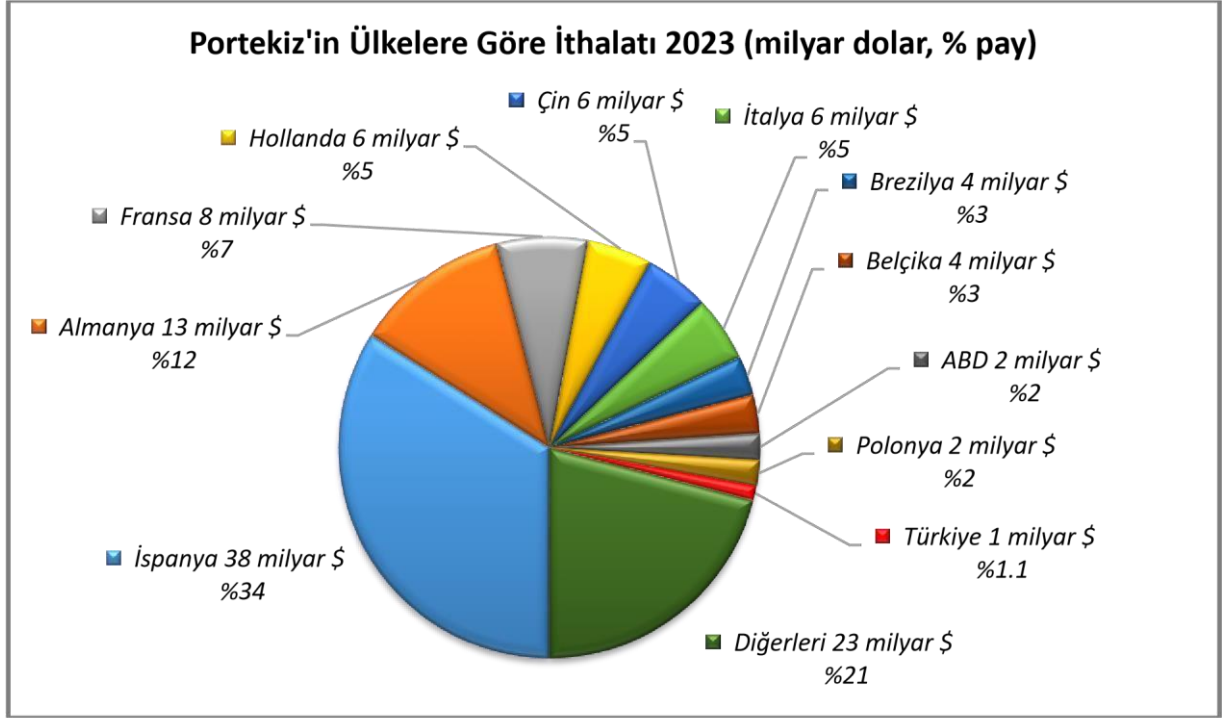
İhracat

Kaynak: Trademap, Portekiz Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap, Portekiz Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Portekiz, 2023 yılında tahmini 8,6 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım ile toplam 234 milyar dolarlık yabancı sermaye stoğuna ulaşmıştır.

AB ülkeleri Portekiz'deki doğrudan yabancı yatırımların en büyük kaynağı olup, toplam yabancı yatırımların %80'ini oluşturmaktadır.

Yabancı yatırımların yönlendiği başlıca sektörler; ticaret, imalat, finans ve sigortacılık faaliyetleri, bilgi ve telekomünikasyon, elektrik, su ve gaz'dır.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	9 531	8 578	12 010	15 610	20 300	26 380	34 300

Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	3,73	3,00	4,00	4,80	6,00	7,40	9,20
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	225 270	233 800	245 900	261 500	281 800	308 100	342 400
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	- 3 729	- 3 655	- 3 838	- 4 030	- 4 231	- 4 443	- 4 665
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	106 580	110 200	114 100	118 100	122 300	126 800	131 400

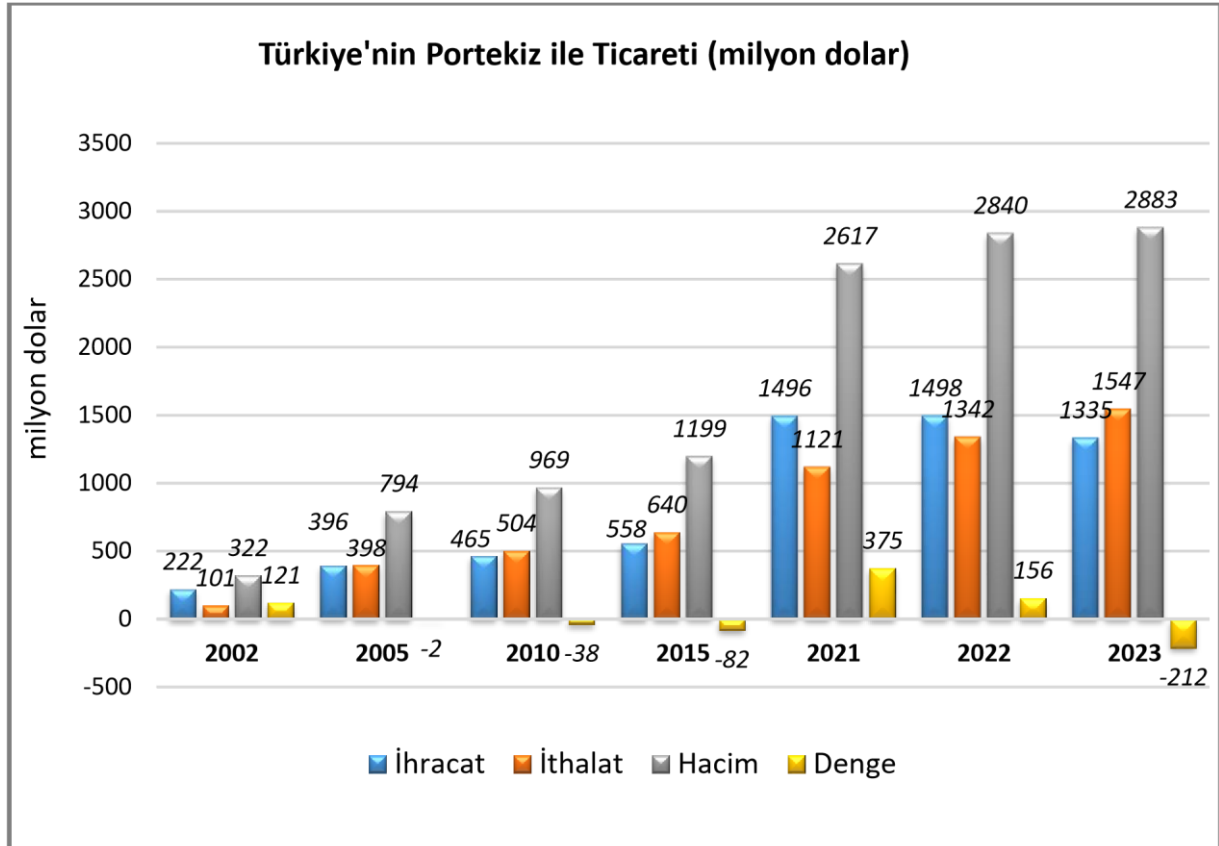
Kaynak: EIU

*: Tahmin

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye-Portekiz Dış Ticareti

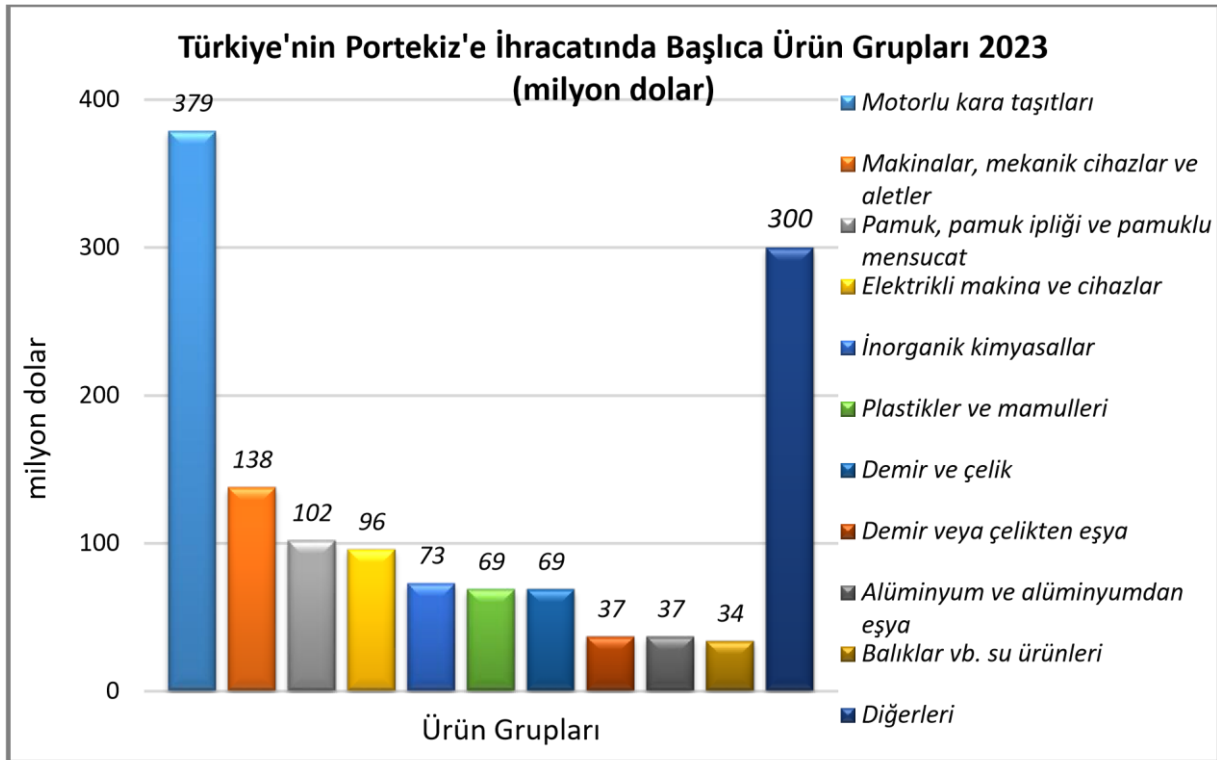
Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ülkemizin Avrupa Birliği ile 1996 yılı başından itibaren uygulamaya koyduğu Gümrük Birliği'nin beklenen bir sonucu olarak, Türkiye ile Portekiz arasındaki ticaret hacmi sürekli olarak artma eğilimindedir.

2023 yılında ülkeye ihracatımız 1,3 dolardır. İhraç ettiğimiz başlıca ürünler sırasıyla otomobiller; pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı $\geq$ %85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş); traktörler; karbonat, peroksikarbonat, amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat ve karayolu taşıtları için aksam ve parçalarıdır.

2023 yılında ülkeden ithalatımız ise 1,5 milyar dolar olmuştur. İthal ettiğimiz başlıca ürünler ise sırasıyla otomobiller; sıvanmamış kağıt ve karton ve her boyutta perfore edilmemiş delikli kart ve delikli şerit kağıt; karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; sodalı veya sülfatlı kimyasal odun hamuru ve polikarboksilik asitler, anhidritleri, halojenürleri ve türevleridir.

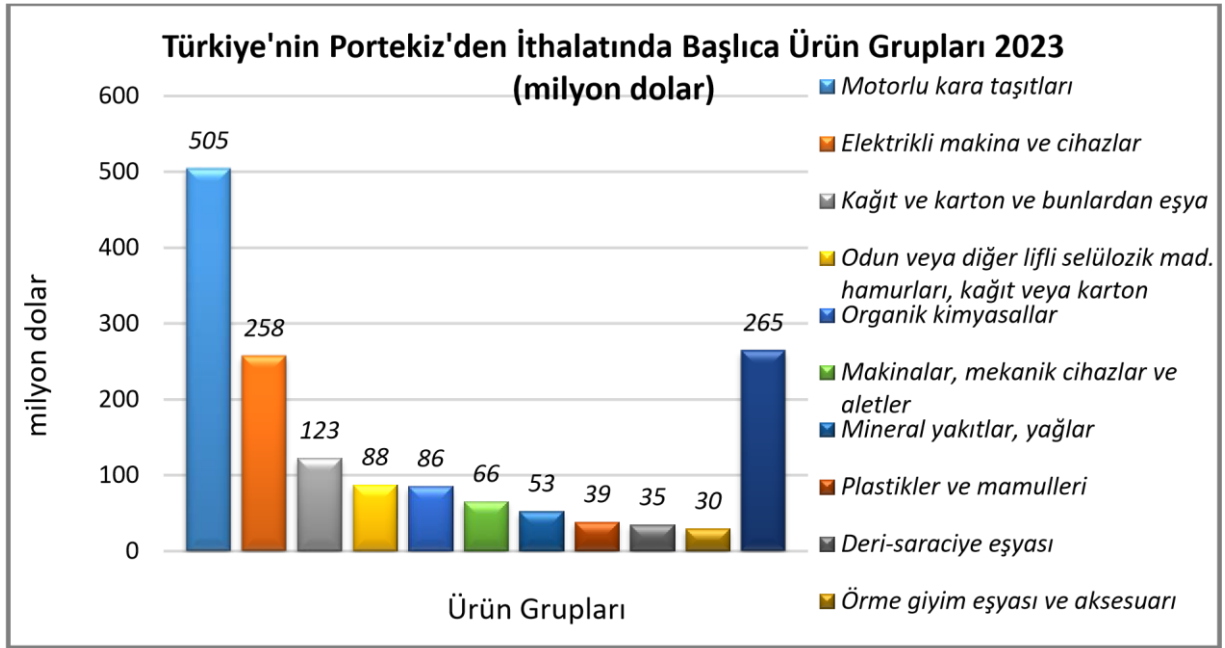
Türkiye'nin Portekiz'e İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Portekiz'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:

EK-1: Portekiz'in İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			75 242 767	82 559 524	83 827 971	100	1,5
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	3 433 308	5 675 994	4 519 485	5,4	-20,4
2.	8703	Otomobiller	4 085 364	4 224 076	4 339 421	5,2	2,7
3.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	3 332 705	3 239 498	3 617 467	4,3	11,7
4.	6403	Dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar	1 687 711	1 817 134	1 720 129	2,1	-5,3

5.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	1 284 715	1 368 406	1 581 008	1,9	15,5
6.	9029	Devir, üretim sayaçları, taksimetreler, milometreler, pedometreler vb.; hız göstergeleri ve takometreler, stroboskoplara	1 233 358	1 375 378	1 494 182	1,8	8,6
7.	3003	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere karıştırılmış ilaçlar (dozsuz)	213 265	643 421	1 402 288	1,7	117,9
8.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1 139 148	1 126 292	1 373 391	1,6	21,9
9.	4802	Sıvanmamış kağıt ve karton ve her boyutta perfore edilmemiş delikli kart ve delikli şerit kağıt	1 312 996	1 828 321	1 331 924	1,6	-27,2
10.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	1 110 094	1 071 237	1 223 745	1,5	14,2
11.	1509	Zeytinyağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	829 836	983 475	1 158 956	1,4	17,8
12.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	869 728	1 024 351	1 154 972	1,4	12,8
13.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	904 579	902 225	1 116 533	1,3	23,8
14.	2204	Taze üzüm şarabı (kuvvetlendirilmiş şaraplar dahil) ve üzüm şırası	1 096 917	988 774	1 003 329	1,2	1,5
15.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folyo (gözeneksiz)	1 112 788	1 202 989	997 588	1,2	-17,1

Kaynak: Trademap, Portekiz Verileri

EK-2 Portekiz'in İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			98 337 110	115 291 040	113 493 727	100	-1,6
1.	8703	Otomobiller	4 067 813	4 921 371	7 086 874	6,2	44
2.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	4 782 867	7 755 299	5 925 708	5,2	-23,6
3.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	3 191 953	3 447 812	3 626 127	3,2	5,2
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 471 798	3 882 113	3 373 482	3	-13,1
5.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	2 349 194	2 462 872	2 685 325	2,4	9
6.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	2 316 434	5 084 402	2 409 792	2,1	-52,6
7.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 450 374	1 459 853	1 531 969	1,3	4,9
8.	8541	Diyodlar, transistörler vb. yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	662 782	1 455 283	1 397 612	1,2	-4
9.	8542	Elektronik entegre devreler	1 345 208	1 633 805	1 396 397	1,2	-14,5
10.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	552 433	395 211	1 301 953	1,1	229,4
11.	2716	Elektrik enerjisi	1 287 525	2 228 296	1 296 868	1,1	-41,8

:

12.	3815	Reaksiyon başlatıcılar, hızlandırıcılar, katalitik müstahzarlar	1 156 220	959 099	958 333	0,8	-0,1
13.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	1 169 068	1 038 974	946 002	0,8	-8,9
14.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	1 254 093	1 034 880	937 858	0,8	-9,4
15.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	598 526	569 361	901 497	0,8	58,3

Kaynak: Trademap, Portekiz Verileri

EK-3 Portekiz'in Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 20222023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		75 242 767	82 559 524	83 827 971	100	1,5
1.	İspanya	20 125 645	21 652 718	21 655 624	25,8	
2.	Fransa	9 876 248	10 198 506	10 924 543	13	7,1
3.	Almanya	8 292 672	8 952 610	9 053 336	10,8	1,1
4.	ABD	4 195 254	5 340 064	5 661 287	6,8	6
5.	İngiltere	3 910 486	4 044 400	3 939 995	4,7	-2,6
6.	İtalya	3 409 505	3 688 017	3 556 233	4,2	-3,6
7.	Hollanda	2 942 082	3 300 472	2 921 583	3,5	-11,5
8.	Belçika	1 887 284	1 986 695	2 138 463	2,6	7,6

:

9.	Angola	1 125 527	1 498 472	1 365 654	1,6	-8,9
10.	Polonya	1 083 355	1 132 630	1 210 018	1,4	6,8
11.	İsveç	894 514	1 045 870	1 140 668	1,4	9,1
12.	Brezilya	836 282	968 005	1 124 305	1,3	16,1
13.	Fas	1 026 539	712 636	1 101 775	1,3	54,6
14.	Türkiye	733 451	937 933	1 017 455	1,2	8,5
15.	İsviçre	752 563	773 896	839 055	1	8,4

Kaynak: Trademap, Portekiz Verileri

EK-4: Portekiz'in Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 20222023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		98 337 110	115 291 040	113 493 727	100	-1,6
1.	İspanya	32 288 592	36 817 619	38 343 405	33,8	4,1
2.	Almanya	12 210 776	12 717 364	13 094 593	11,5	3
3.	Fransa	6 593 957	7 032 428	7 888 227	7	12,2
4.	Hollanda	5 245 019	5 787 686	6 113 329	5,4	5,6
5.	Çin	4 664 977	5 871 717	5 649 266	5	-3,8
6.	İtalya	5 064 610	5 571 045	5 635 139	5	1,2
7.	Brezilya	3 014 605	4 809 205	3 963 417	3,5	-17,6
8.	Belçika	3 054 593	3 645 707	3 586 623	3,2	-1,6
9.	ABD	2 368 067	3 685 895	2 436 293	2,1	-33,9
10.	Polonya	1 786 755	1 926 707	2 152 060	1,9	11,7

:

11.	İrlanda	948 931	892 458	1 751 076	1,5	96,2
12.	Nijerya	1 681 705	2 043 274	1 428 873	1,3	-30,1
13.	Türkiye	1 391 670	1 529 471	1 287 925	1,1	-15,8
14.	İngiltere	1 173 685	1 224 194	1 245 372	1,1	1,7
15.	Hindistan	1 071 317	1 249 983	1 184 204	1	-5,3

Kaynak: Trademap, Portekiz Verileri

Ek-5 Türkiye'nin Portekiz'e İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			1 496 349	1 498 293	1 335 345	100	-10,9
1.	8703	Otomobiller	126 095	155 917	159 601	12	2,4

2.	5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla pamuk oranı>=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	172 710	126 912	72 332	5,4	-43
3.	8701	Traktörler	38 049	64 732	62 446	4,7	-3,5
4.	2836	Karbonat, peroksikarbonat, amonyum karbomat içeren ticari amonyum karbonat	31 263	82 164	61 145	4,6	-25,6
5.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	38 591	58 306	58 030	4,3	-0,5
6.	8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	28 634	100 406	56 783	4,3	-43,4
7.	8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	29 875	38 340	40 909	3,1	6,7
8.	0302	Balıklar (taze veya soğutulmuş)	30 557	26 720	30 425	2,3	13,9

:

9.	8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatlı olanlar)	14 233	20 396	22 135	1,7	8,5
10.	7606	Alüminyum saclar, levhalar, şeritler (kalınlığı 0,2 mm. yi geçenler)	13 053	21 049	19 361	1,4	-8
11.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	3 922	10 597	17 968	1,3	69,6
12.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	10 151	9 917	16 994	1,3	71,4
13.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	15 677	17 714	15 082	1,1	-14,9
14.	8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	14 067	12 409	13 959	1	12,5
15.	8450	Ev veya çamaşırhane tipi yıkama makinaları (yıkama ve kurutma tertibatlı bir arada olanlar dahil)	13 070	10 038	13 572	1	35,2

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ek-6 Türkiye'nin Portekiz'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			1 121 056	1 342 203	1 547 301	100	15,3
1.	8703	Otomobiller	134 208	179 329	400 841	25,9	123,5

:

2.	4802	Sıvanmamış kağıt ve karton ve her boyutta perfore edilmemiş delikli kart ve delikli şerit kağıt	92 563	87 138	115 192	7,4	32,2
3.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	82 148	62 374	91 672	5,9	47
4.	4703	Sodalı veya sülfatlı kimyasal odun hamuru	55 746	80 613	86 999	5,6	7,9
5.	2917	Polikarboksilik asitler, anhidritleri, halojenürleri ve türevleri	202 495	239 784	84 963	5,5	-64,6
6.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	44 044	58 528	60 826	3,9	3,9
7.	8529	Sadece veya esas itibariyle 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar	405	37 834	53 888	3,5	42,4
8.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	21	9	52 672	3,4	585144,4
9.	4205	Tabii veya terkip yoluyla elde edilen deri ve köseleden diğer eşya	29 161	32 435	35 070	2,3	8,1
10.	8527	Radyo yayınlarını alıcı cihazlar (ses kayıt veya sesi tekrar vermeye mahsus cihaz veya saatle birlikte olsun olmasın)	18 602	28 694	29 427	1,9	2,6
11.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	25 432	16 543	24 309	1,6	46,9
12.	8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	9 438	12 960	21 349	1,4	64,7

:

13.	9029	Devir, üretim sayaçları, taksimetreler, milometreler, pedometreler, vb.; hız göstergeleri ve takometreler, stroboskoplara	5 745	7 951	20 771	1,3	161,2
14.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	11 456	15 405	17 540	1,1	13,9
15.	6403	Dış tabanı kauçuktan, plastik maddeden, tabii veya terkip yoluyla elde edilen köseleden ve yüzü deriden olan ayakkabılar	7 596	8 896	16 014	1	80

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

KAYNAK: IMF, TUIK, EIU, Trademap, T.C Merkez Bankası